

RADA OCHRONY PRACY

przy Sejmie RP

STANOWISKO RADY OCHRONY PRACY

w sprawie przeglądu wykazu prac wzbronionych młodocianym i warunków ich zatrudnienia w związku z realizacją przygotowania zawodowego

Na posiedzeniu 28 września 2021 r. Rada Ochrony Pracy wysłuchała informacji na temat przeglądu wykazu prac wzbronionych młodocianym i warunków ich zatrudnienia w związku z realizacją przygotowania zawodowego, przedstawionej przez Centralny Instytut Ochrony Pracy - Państwowy Instytut Badawczy.

Konieczność wzmocnienia środków prewencji technicznej, organizacyjnej i medycznej w trakcie nauki zawodu młodocianych wynika z braku pełni ich dojrzałości i związanej z tym większej wrażliwości na oddziaływanie czynników fizycznych, chemicznych, biologicznych oraz psychospołecznych występujących w środowisku pracy.

Kwestie związane z pracą młodocianych reguluje na poziomie Unii Europejskiej dyrektywa Rady 94/33/WE z dnia 22 czerwca 1994 r. (zmieniona dyrektywą 2014/27/UE z dnia 26 lutego 2014 r.), zaś na poziomie krajowym rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 sierpnia 2004 r. w sprawie wykazu prac wzbronionych młodocianym i warunków ich zatrudnienia przy niektórych z tych prac (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 1509). W wielu przypadkach określone w nim wymagania uniemożliwiają młodocianym praktyczną naukę zawodu. Z tym faktem związane są liczne wnioski pracodawców kierowane do ministra właściwego ds. pracy o umożliwienie uczniom szkół zawodowych nauki zawodu w rzeczywistym środowisku pracy. W tej sytuacji niezbędne jest zastosowanie najlepszych rozwiązań technicznych i organizacyjnych w celu ograniczenia narażenia młodocianych pracowników w trakcie przygotowania zawodowego. Warunkiem dopuszczenia młodocianego do wykonywania takich prac musi być zapewnienie możliwie maksymalnego poziomu jego bezpieczeństwa i ochrony zdrowia. Punktem wyjścia do jego określenia powinna być ocena ryzyka uwzględniająca zagrożenia w środowisku pracy w aspekcie niepełnej dojrzałości psychicznej i fizycznej młodocianych.

W odniesieniu do wykazu prac wykonywanych przez młodocianych w narażeniu na czynniki chemiczne i pyłowe proponuje się:

- włączenie do wykazu prac wzbronionych młodocianym prac wykonywanych w narażeniu na szkodliwe działanie:
 - substancji, które spełniają kryteria rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczące klasyfikacji, oznakowania
 - i pakowania substancji i ich mieszanin (zgodnie z dyrektywą 2014/27/UE), w tym o działaniu rakotwórczym i mutagennym,
 - substancji lub mieszanin o działaniu rakotwórczym lub mutagennym, które uwalniają się w procesach technologicznych,
 - substancji psychoaktywnych,
- zezwolenie, jeżeli jest to niezbędne do kształcenia zawodowego,

- na zatrudnienie młodocianych w wieku powyżej 17 lat przy pracach wzbronionych młodocianym w narażeniu na szkodliwe działanie substancji chemicznych, wymienionych w rozporządzeniu
- (Załącznik 1), z wyłączeniem prac w narażeniu na substancje działające żrąco na skórę, gazy, ciecze i aerozole łatwopalne, materiały wybuchowe, substancje samoreaktywne oraz nadtlenki organiczne.

Dopuszczenie młodocianego w wieku powyżej 17 lat do tych prac

w ramach nauki zawodu wymaga:

- uzyskania specjalistycznej opinii od lekarza medycyny pracy o braku przeciwwskazań u danego młodocianego do wykonywania prac ujętych w wykazie,
- wyposażenie stanowisk, na których będzie pracować młodociany
- w środki ochrony zbiorowej (m.in. systemy wentylacji ogólnej i / lub miejscowej,
- wyposażenie młodocianego w certyfikowany i prawidłowo dobrany sprzęt ochronny dróg oddechowych oraz odzież i rękawice ochronne,
- ograniczenia pracy młodocianego do dwóch dni w tygodniu
- w czasie nie dłuższym niż 4 godziny na zmianę roboczą,
- zapewnienie stałego nadzoru nad pracą młodocianego przez wykwalifikowanego pracownika.

Uzasadnione jest także wprowadzenie - z uwzględnieniem postępu technicznego - zmian do obowiązującego obecnie wykazu prac stwarzających zagrożenia wypadkowe oraz prac związanych z nadmiernym wysiłkiem fizycznym, wymagających stale wymuszonej i niewygodnej pozycji ciała, a także prac zagrażających prawidłowemu rozwojowi psychicznemu młodocianych.

W ramach dyskusji przedstawiciele KGHM zaprezentowali dobre praktyki stosowane w ich przedsiębiorstwie w zakresie kształcenia zawodowego młodocianych przygotowujących się do pracy. Zwrócono szczególną uwagę na konieczność zapewnienia odpowiedniego nadzoru podczas wykonywania przez młodocianych pracy w okresie kształcenia zawodowego.

Uczestnicy dyskusji podkreślili znaczenie skutecznego szkolenia młodocianych odnośnie do ograniczania zagrożeń życia i zdrowia w środowisku pracy. Takie podejście do kształcenia zawodowego młodocianych powinno umożliwić praktyczną naukę zawodu, przy jednoczesnym - niezwykle ważnym - budowaniu nawyków bezpiecznego wykonywania pracy.

Po wysłuchaniu przedstawionych informacji oraz w wyniku dyskusji Rada uznaje za ważne:

- 1) opracowanie nowego rozporządzenia w sprawie prac wzbronionych młodocianym i warunków ich zatrudnienia,
- 2) określenie procedury szkolenia i przygotowania zawodowego młodocianych do prac w kontakcie z czynnikami uciążliwymi, szkodliwymi oraz niebezpiecznymi.

PRZEWODNICZĄCY

Rady Ochrony Pracy

Poseł Janusz Śniadek

Warszawa, dn. 26 października 2021 r.

Rozdzielnik:

Do wiadomości:

1. Marszałek Sejmu
2. Sejmowa Komisja Polityki Społecznej i Rodziny
3. Senacka Komisja Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej
4. Sejmowa Komisja Zdrowia
5. Senacka Komisja Zdrowia
6. Reprezentatywne organizacje pracodawców i pracowników

Do realizacji:

- 1 i 2 Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej,
Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy,
Ministerstwo Zdrowia,
Instytut Medycyny Pracy
- 2 Ministerstwo Edukacji i Nauki
- 1 i 2 Państwowa Inspekcja Pracy,
Państwowa Inspekcja Sanitarna,
[Ogólnopolskie Stowarzyszenie Pracowników Służby BHP.](#)